

Utlåtande om utkastet till Danmarks havsplan samt den strategiska miljöbedömningen och de gränsöverskridande konsekvenserna (VN6157/2020)

Danmarks havsplan är omfattande och mycket detaljerad med tydliga områdesreservationer också på liten skala. Betydelsen av tillståndprocesser och behovet av miljökonsekvensbedömningar poängteras på flera ställen för att nya verksamheter skall kunna initieras, vilket är mycket viktigt.

Den danska planen utgår från ekosystemansatsen. Det som presenteras i miljöbedömningen beskriver huvudsakligen möjligheter till blå tillväxt där naturvärden och undervattensmiljöns särdrag och mångfald, (både geologisk och biologisk) tyvärr inte framkommer. I den strategiska miljöbedömningen sägs att: *"Den danska sjöfartsmyndigheten har i enlighet med habitatdirektivet (92/43/EU) genomfört en lämplig bedömning av havsplanen efter kartläggningen av de betydande konsekvenserna för Natura 2000-områden. Enligt bedömningen orsakar planen inte i sig några betydande konsekvenser för orörda Natura 2000-områden inom Danmarks rättskipningsområde"*, ett påstående som är mycket svårt att ta ställning till då bakgrundsinformation saknas liksom hur den "lämpliga bedömningen" är utförd.

Inom EU skall nätverket av olika typer av marina skyddsområden (Marine Protected Areas, MPAs) utvidgas till att täcka 30 % av alla EUs medlemsländernas havsområden 2030, vilket beaktats och inkluderats i den danska havsplanen. På vilka grunder (vilka typer av miljödata) de olika områdena avsatts som skyddsområden kunde med fördel vara presenterat. Flera av de marina natur- och miljöskyddsområdena (N) i de danska vattnen överlappar nu med områden föreslagna för olje- och gasutvinning, vindkraft samt utvinning av naturresurser, dvs aktiviteter som inte är lämpliga i naturskyddsområden.

Det kommersiella fisket är inte avgränsat i planen, utan tillåts i vattnen anvisade för allmänt bruk. Detta kan leda till konflikter framöver, men samtidigt ger det planen flexibilitet. Områden för eventuell dumpning av muddermassor finns inte heller anvisade i planen och är en verksamhet med allvarliga lokala och regionala effekter. Verksamheter som bidrar till ökade näringsutsläpp i den redan mycket näringsbelastade Östersjön bör undvikas. Att bedriva vattenbruk som påverkar havsmiljön i direkt anslutning till eller inom naturskyddsområden är ej i linje med ekosystemansatsen och försiktighetsprincipen.

Den potentiellt storskaliga utbyggnaden av vindkraft i olika danska havsområdena är ett hot mot både flyttfåglar och fågelpopulationer som övervintrar i de danska kustvattnen, och bidrar därmed starkt till gränsöverskridande miljökonsekvenser, vilket också nämns i den danska planen. Buller förorsakat av olika planerade verksamheter (olje- och gas utvinning, vindkraft,

infrastrukturutveckling) orsakar också störningar inte bara för marina däggdjur utan också för fisk, vilket bör beaktas ingående vid framtida tillståndsprocesser.

Eftersom den strategiska bedömningen av havsplanen har genomförts på en abstrakt nivå är miljökonsekvenserna och de kumulativa effekterna oklara. Hur klimatförändringen potentiellt kommer att påverka planen (risk för översvämningar, oväder, ändrade vindförhållanden mm) har inte evaluerats i den strategiska miljöbedömningen.

Utlåtandet är utarbetat av Sonja Salovius-Lauren, specialforskare Miljö- och marinbiologi.

Moira von Wright
Rektor

Asia: VN6157/2020

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

Ympäristöministeriö on vastaanottanut Tanskan ympäristöviranomaiselta ilmoituksen Tanskan merialuesuunnitelmasta ja sen ympäristöselostuksesta. Ympäristöarvioinnissa sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimukseen valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Espoon sopimus) liitettyä strategista ympäristöarviointia koskevaa pöytäkirjaa. Ympäristöministeriö toimii sopimuksen toimivaltaisena viranomaisena Suomessa.

Tanskan merenkulkuviranomaisen laatima Tanskan ensimmäinen merialuesuunnitelma on laadittu Tanskan merialuesuunnitelmaa koskevan lain mukaisesti. Suunnitelmaan sisältyy eri tarkoituksiin osoitettuja alueita, jotka on merkitty aluesuunnitelman karttoihin. Merialuesuunnitelma kattaa merienergia-alan, meriliikenteen, liikenneinfrastruktuurit, kalastus- ja vesiviljelyalan, merenpohjaa koskevan kaivostoiminnan, maankäytön ja maankäytönsuunnittelun tietyiltä osin sekä ympäristön suojelun ja parantamisen.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) antaa ympäristöministeriön pyynnöstä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun asetuksen (347/2005) 6 §:n mukaisen lausunnon Tanskan merialuesuunnitelmaluonnoksesta ja sen ympäristöselostuksesta (Tanskan merten aluesuunnitelmaa koskeva strateginen ympäristöarviointi) ja toteaa seuraavaa:

Ympäristöselostuksen mukaan ympäristöarviointi keskittyy tarkastelemaan sitä, millä todennäköisyydellä merten aluesuunnittelun hyväksymisestä aiheutuu rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristöselostuksen mukaan Suomeen ei todeta kohdentuvan ainakaan suoria vaikutuksia.

Suunnitelma ja siinä esitetyt toimenpiteet tukevat Itämeren tilatavoitteita ja siten todennäköisesti toteutuessaan parantavat myös kalakantojen elinolosuhteita. Lapin ELY-keskus ei kuitenkaan näe, että suunnitelmassa olisi esitetty sellaisia toimenpiteitä, joilla olisi vaikutusta Perämeren kalastoon tai kalatalouteen.

Tanskan merten aluesuunnitelmassa osoitetaan alueita myös tuleville liikenneinfrastruktuurihankkeille, kuten Helsingörin ja Helsingborgin väliselle ja Fehmarnin salmen infrastruktuureille. Fehmarnin salmen yhteys mahdollistaa uuden kiinteän tunnelin rakentamisen. Molemmilla hankkeilla, joko siltoina tai tunneleina, voi olla suuria paikallisia vaikutuksia rannikkomaisemaan Ruotsin Helsingborgissa ja Saksan Puttgardenissa.

Lapin ELY-keskus toteaa, että merialuesuunnitelman laatiminen on tarpeellinen eri toimintojen yhteensovittamiseksi.

Asiakirjan valmistelu ja hyväksyminen

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet yksikön päällikkö Juha Tapio ja ympäristövastaava Eira Järviluoma liikenne ja infrastruktuuri –vastuualueelta, sekä kalastusviranomaisena kalastusbiologi Nico Alioravainen elinkeino, työvoima ja osaaminen -vastuualueelta.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Hannu Raasakka ja ratkaissut maankäyttö ja ympäristövaikutukset -yksikön päällikkö Leena Ruokanen.

Ruokanen Leena
Lapin ELY-keskus

Raasakka Hannu
Lapin ELY

Asia: VN6157/2020

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö on pyytänyt Varsinais-Suomen ELY-keskukselta lausuntoa Tanskan merenkulkuviranomaisen laatimasta Tanskan merialuesuunnitelmasta ja sen ympäristöraportista. Suunnitelma ja siitä tehdyn ympäristöraportin kuuleminen pohjautuu Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnin tarpeesta tehtyyn yleissopimukseen (Espoon sopimus).

Tanskan merenkulkuviranomainen on laatinut suunnitelman yhteistyössä muiden ministeriöiden, rannikkokuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Merten aluesuunnitelmassa esitetään eri tarkoituksiin osoitettuja alueita, jotka on merkitty aluesuunnitelman karttoihin. Merialuesuunnitelma kattaa merienergia-alan, meriliikenteen, liikenneinfrastruktuurit, kalastus- ja vesiviljelyalan, merenpohjaa koskevan kaivostoiminnan, maankäytön ja maankäytön suunnittelun tietyiltä osin sekä ympäristön suojelun ja parantamisen.

Tanskan merten aluesuunnitelmassa osoitetaan alueita myös tuleville liikenneinfrastruktuurihankkeille, kuten Helsingörin ja Helsingborgin väliselle ja Fehmarnin salmen infrastruktuureille. Fehmarnin salmen yhteys mahdollistaa uuden kiinteän tunnelin rakentamisen. Molemmilla hankkeilla, joko siltoina tai tunneleina, voi olla suuria paikallisia vaikutuksia rannikkomaisemaan Ruotsin Helsingborgissa ja Saksan Puttgardenissa.

Tanskan merenkulkuviranomaisen laatima Tanskan ensimmäinen merialuesuunnitelma on laadittu Tanskan merialuesuunnitelmaa koskevan lain mukaisesti.

Ympäristöarvioinnissa sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimukseen valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista (Espoon sopimus) liitettyä strategista ympäristöarviointia koskevaa pöytäkirjaa.

Merten aluesuunnitelmaa koskeva ympäristöarviointi on tehty Tanskan lakien mukaisesti ja arvioinnin rinnalla on toteutettu arviointi luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti Natura 2000 -alueisiin mahdollisesti kohdistuvista vaikutuksista. Lausunnolla oleva ympäristöraportti on käännetty suomen kielelle. Yksityiskohtaista tietoa on saatavilla englanniksi.

Tanskan ympäristöviranomaisen on toimittanut merialuesuunnitelmaluonnoksen ja sen ympäristöselostuksen lausunnoille niille valtioille, jotka ovat ilmoittaneet osallistuvansa Tanskan merialuesuunnitelman ympäristöarviointiin. Ympäristöministeriö toimii toimivaltaisena viranomaisena Suomessa ja on nyt pyytänyt Tanskan merialuesuunnitelmasta ja sen ympäristöraportista lausuntoja.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on tutustunut Tanskan merialuesuunnitelmaluonnokseen ja sen ympäristöselostukseen ja antaa ympäristöministeriön pyynnöstä viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun asetuksen (347/2005) 6 §:n mukaisen lausunnon Tanskan merialuesuunnitelmaluonnoksesta ja sen ympäristöselostuksesta (Tanskan merten aluesuunnitelmaa koskeva strateginen ympäristöarviointi).

Ympäristöselostuksen mukaan ympäristöarvioinnissa on keskitytty tarkastelemaan sitä, millä todennäköisyydellä merten aluesuunnittelun hyväksymisestä aiheutuu rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristöselostuksen mukaan todennäköiset vaikutukset kohdentuvat Tanskan lähimerialueelle, osa vaikutuksista kohdentuu Pohjanlahden alueelle ja siten varsin kauaksi Suomen merialueilta. Suomen merialueelle ei todeta kohdentuvan ainakaan suoria vaikutuksia.

Tanskan merialuesuunnitelman laatiminen on kokonaisuutena tarpeellinen eri toimintojen yhteensovittamiseksi niin Tanskan valtion omalla merialueella, kuin Tanskan ja sen naapurivaltioiden alueella. Suunnitelmaa voidaan hyödyntää mm. merituulipuistokeskittymien tarkemmassa suunnittelussa.

Laaja informointi ja kuuleminen suunnitelmasta ja sen johdosta laaditusta ympäristöraportista ovat välttämättömiä, koska merialueelle laadituilla suunnitelmilla voi olla laajoja valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia. Esitetty merialuesuunnitelma ja sen ympäristöraportti ovat vielä varsin yleisluonteisia ja informatiivisia, joten niiden pohjalta ei voi vielä antaa kovin yksityiskohtaisia kommentteja.

Tanskan merialuesuunnitelman ja siinä esitettyjen toimenpiteiden on todettu tukevan lähtökohtaisesti Itämeren tilatavoitteita. Varsinais-Suomen ELY-keskus korostaakin, että Tanskan merialuesuunnitelmassa tulisi tavoitteena vahventaa Itämeren ekologisen tilan parantamista ja Itämeren vedenlaadun tavoitetilan saavuttamista. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen SOVA-viranomainen katsoo, että suunnitelmassa esitetyillä toimenpiteillä ei todennäköisesti ole merkittäviä vaikutuksia Suomen merialueelle.

Lillunen Anu
Varsinais-Suomen ELY

Asikainen Asta
Varsinais-Suomen ELY - Ympäristönsuojeluyksikkö

Geologian tutkimuskeskus/YMR/merigeologia

lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö: Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

LAUSUNTO KOSKIEN TANSKAN MERIALUESUUNNITELMALUONNOSTA JA SEN YMPÄRISTÖSELOSTUSTA

Espoon sopimuksen toimivaltaisena viranomaisena Suomessa ympäristöministeriö pyytää lausuntoja ja mielipiteitä Tanskan merialuesuunnitelman luonnoksesta ja sen ympäristöselostuksesta viranomaisilta, asukkailta ja yhteisöiltä. Geologian Tutkimuskeskus (GTK) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

GTK katsoo, että Tanskan merialueen merellisellä toiminnalla ei ole sellaisia rajat ylittäviä ja Suomeen ulottuvia haitallisia vaikutuksia abioottiseen meriympäristöön (Suomen alueen merenpohjaan ja sedimentaatioon), jotka tulisi huomioida Tanskan merialuesuunnitelmaluonnoksessa ja sen ympäristöselostuksessa.

Olli Breilin

Johtaja

Operatiivinen toiminta

Jouni Pihlaja

Yksikön päällikkö

Ympäristöratkaisut

Asia: VN6157/2020

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metsähallitukselta on pyydetty lausuntoa Tanskan merialuesuunnitelmaluonnoksesta ja sen ympäristöselostuksesta. Metsähallitus kiittää pyynnöstä ja mahdollisuudesta lausua luonnoksesta.

Tanskan merten aluesuunnitelmaa koskevassa ympäristöarvioinnissa on arvioitu millä todennäköisyydellä merten aluesuunnittelusta aiheutuu rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia. Raportti sisältää lisäksi selvityksen vaikutusten vähentämiseksi tai eliminoimiseksi suunniteltuja toimenpiteitä.

Metsähallitus keskittyi lausunnossaan rajat ylittäviin liikkuviin lajeihin, eli lintuihin ja merinisäkkäisiin.

4.2 Linnut ja lepakot

Merituulivoiman kehittämisellä on mahdollisesti rajat ylittäviä haittavaikutuksia Tanskan rannikolla talvehtivien ja lepäävien merilintujen ja muuttolintujen kannoille. Tanskan merten aluesuunnitelmaa koskevassa ympäristöarvioinnissa on tunnistettu, että merituulivoiman lisääminen Pohjanmeren eteläosissa ja Itämerellä Bornholmin eteläpuolella voi aiheuttaa kansainvälisesti merkittävien elinympäristöjen siirtymisen tai häviämisen. Lisäksi merituulivoiman lisääminen voi haitata muuttolintujen muuttoa.

Suuri osa Suomen linnustosta muuttaa Tanskan alueen kautta. Myös iso osa sukeltajasorsista ja laulujoutsenista talvehtii tai levähtää Tanskan rannikolla alueilla, jota suunnitelma koskee. Linnuston kannalta merkittävimmät kohteet Tanskan rannikolla ovat mukana Natura SPA-kohteina sekä IBA-alueina ja niillä sekä alueiden lähellä merkittäviä linnustoon vaikuttavia toimia tulee välttää. Kuten

suunnitelman varotoimenpiteenä todetaan tuulivoiman osalta, tärkeät muuttoreitit tulee kartoittaa ja tuulivoiman rakentamista niiden läheisyyteen tulee välttää. Tuulivoima tulee rakentaa kauas johtoväyliltä, kuten rannoilta. Merilinnuille tulee jättää riittävän leveitä voimalattomia väyliä esteettömään etenemiseen. Jatkosuunnitelmissa ja ympäristövaikutusten arvioinneissa tulisi hyödyntää Itämeren suojelukomission HELCOM:n lintutyöryhmän (JWG bird) kokoamaa tietoa lajikohtaista tietoa Itämeren tärkeimmistä muuttoreiteistä.

4.4 Merinisäkkäät

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnokseen kaavailuilla aluevarauksilla erityisesti merenpohjan rakentamiseen ja tuulivoimaan liittyen on mahdollisia vaikutuksia pyöriäisen esiintymiseen Suomen rannikolla. Pyöriäinen on äärimmäisen uhanalainen Itämerellä, lisääntymisaikaisen kannan kooksi on esitetty arvio noin 450 yksilöä (95 % ci 90-997; Loisa ym. 2016). Suomen rannikolla lisääntymishavaintoja ei ole tehty 1930-luvun jälkeen ja Suomen viimeisimmässä lajin uhanalaisuusarviossa laji luokiteltiin satunnaiseksi vierailijaksi (aiemmassa arviossa hävinnyt; Hyvärinen ym. 2019). Lajin tärkeimmät lisääntymis- ja ruokailualueet sijaitsevat Tanskan, Saksan ja Etelä-Ruotsin alueella ja näihin kantoihin kohdistuvilla toimenpiteillä on vaikutusta myös Suomen rannikolla tavattavaan yksilömäärään. Pyöriäisten jääminen kalastuksen sivusaaliiksi on arvioitu merkittävimmäksi uhkatekijäksi. Lisäksi kantaa uhkaa myös vedenalaisen melun aiheuttama häiriö (mm. laivaliikenne, öljynporauksen yhteydessä tehtävät räjäytykset, tuulivoimalat rakennusvaiheessa).

EU:n luontodirektiivi velvoittaa Suomea pyöriäisen suotuisan suojelutason palauttamiseen ja säilyttämiseen, mutta koska laji ei esiinny vakituisesti Suomessa, Natura-alueiden varaaminen lajin suojelun edistämiseksi ei koske Suomea. EU:n meristrategiadirektiivin (2008/56/EY) tavoitteena on merien hyvä tila 2020 mennessä. Hyvän tilan saavuttamiseksi Suomi on asettanut merenhoidossa tavoitteita myös pyöriäiskantaan liittyen: populaation tulisi kasvaa Itämeren pääaltaalla kohti elinvoimaista populaatiokokoa, ja levinneisyysalueen reunat ulottuvat Suomen vesialueille (Korpinen ym. 2018). Suomi on osapuolena pikkuvalaiden suojelu ASCOBANS-sopimuksessa (Itämeren, Koillis-Atlantin, Irlanninmeren ja Pohjanmeren pikkuvalaiden suojelusopimus). Lisäksi Itämeren suojelukomissiolla HELCOM:lla on pyöriäisen suojelua koskeva suositus (HELCOM Recommendation 17/2).

Tanskan merten aluesuunnitelmaa koskevassa ympäristöarvioinnissa on tunnistettu (4.4.), että kehittämistoimenpiteisiin osoitettujen alueiden käyttö voi lisätä toimintaa tietyillä merialueilla mikä voi vaikuttaa pyöriäiskantaan Itämerellä. On todettu, että mahdollisten rajat ylittävien vaikutusten arviointi vaatii tarkempaa arviointia. Nämä on suunniteltu toteutettavan tulevien suunnittelu- ja lupaprosessien yhteydessä strategisten ympäristöarviointien ja ympäristövaikutusten arviointien avulla tai yksittäisten kehitysprojektien arvioinneilla. Tulevissa arviointiprosesseissa että seurannassa tulisi huomioida Itämeren laajuiset kansainväliset tavoitteet pyöriäiskannan säilyttämiseksi Itämerellä (HELCOM Recommendation 17/2). Varotoimenpiteisiin tulisi huomioida lisääntyvän metelin aiheuttavien vaikutusten lisäksi myös alueisiin kohdistuvien ihmistoiminnan aiheuttamat kumulatiiviset vaikutukset erityisesti tunnettujen tärkeiden lisääntymis- ja ruokailualueiden

läheisyydessä. Seurannan tulisi olla kattavaa, jotta aluevarauksista seuraavia mahdollisia kumulatiivisia vaikutuksia pyöriäiskantaan voidaan seurata riittävällä tarkkuudella.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet erikoissuunnittelijat Lasse Kurvinen, Fiia Haavisto ja Antti Below

Niemelä Juha
Metsähallitus

Veikkola Johanna
Metsähallitus

Asia: VN6157/2020

Tanskan merialuesuunnitelmaluonnos ja sen ympäristöselostus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kalatalouden Keskusliitto on tutustunut Tanskan merialuesuunnitelman ympäristöraporttiin. Suunnitelma koskee Tanskan merialueita Pohjanmeren ja Itämeren puolella. Suomen kaupallinen kalastus tapahtuu nykyään kokonaisuudessaan Itämeren puolella ja turskakantojen heikon tilanteen johdosta vain Itämeren pohjoisosissa. Tanskan merialuesuunnittelulla ei siksi tällä hetkellä ole suoraa vaikutusta Suomen kaupalliseen kalastukseen. Välillinen vaikutus suunnittelulla voi teoriassa olla pohjoisista joista vaeltavien lohien syönnösalueelle tehtävien toimenpiteiden kautta sekä Itämeren harmaahyljekantaan ja Suomeen pesimään matkalla olevien merimetsoihin vaikuttavilla toimilla.

Lohen syönnösvaellusalueella toteutettavia toimia on lähinnä NordStream 2-kaasuputki, joka asennuksen jälkeen ei käsittääksemme vaikuta lohien syönnösalueeseen. Harmaahylkeet ovat Suomen rannikkokalastuksen suurin häirtäjä. Hallien määrän lisääntyminen eteläisellä Itämerellä arvioidaan myös olevan osasyynä turskakantojen heikkoon tilaan. Merimetsokolonioilla on havaittu selviä paikallisia häirtäviä vaikutuksia kaupallisen rannikkokalastuksen kohdelajien kantoihin. Sekä harmaahylkeiden ja merimetsojen kannansäätelyssä toivomme päästävän yhteispohjoismaiseen malliin, jolloin myös Tanskan merialueella toteutettavilla toimilla on merkitystä. Esitämme, että Tanskan merialuesuunnittelussa huomioidaan hallin ja merimetson kannan kasvun rajoituksen tarpeet.

Karttunen Vesa
Kalatalouden Keskusliitto

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

8.9.2021

viite: Lausuntopyyntö 25.3.2021, VN 6157/2020

LAUSUNTO TANSKAN MERIALUESUUNNITELMAN LUONNOKSESTA JA SEN YMPÄRISTÖSELOSTUKSESTA

Suomen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä, joka vastaa merialuesuunnittelusta Suomessa, kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Tanskan merialuesuunnitelmaluonnoksen ympäristöselostuksesta.

Tanskan merenkulkuviranomainen on laatinut Tanskan ensimmäisen merialuesuunnitelman. Suunnitelma on laadittu yhteistyössä muiden ministeriöiden, rannikkokuntien ja asiaan liittyvien kansalaisjärjestöjen kanssa. Merialuesuunnitelma pohjautuu Tanskan meristrategiaan nro II. Suunnitelmassa osoitetaan alueita erityisiä käyttötarkoituksia ja yksittäisiä hankkeita varten. Käsiteltävät merelliset sektorit ovat merienergia, meriliikenne, liikenneinfrastruktuuri, kalastus ja vesiviljely, merenpohjaa koskeva kaivostoiminta, sekä ympäristön suojelu ja parantaminen.

Tanskan ensimmäistä merialuesuunnitelmaa koskeva strateginen ympäristöarviointi käsittää merialuesuunnitelman hyväksymisestä todennäköisesti aiheutuvien merkittävien vaikutusten arvioinnin. Ympäristöarvioinnin rinnalla toteutettiin arviointi Natura2000 -alueisiin todennäköisesti kohdistuvista vaikutuksista.

Rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointi käsittää linnut ja lepakot, merenpohjan ja elinympäristöt, merinisäkkäät, kalat, maisemavaikutukset ja ilmaston. Arvioinnin osalta Suomen merialuesuunnittelusta vastaava koordinaatioryhmä haluaa kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin.

- Merialuesuunnitelmassa osoitetut alueet merituulivoimalle Pohjanmeren eteläosissa ja Bornholmin eteläpuolella voivat aiheuttaa merkittäviä haitallisia vaikutuksia talvehtiville ja lepääville merilinnuille sekä muuttolinnuille.

Suomen merialuesuunnittelusta vastaava koordinaatioryhmä muistuttaa, että Suomen vesilintujen pesimäkannoista useat lajit talvehtivat Tanskan merialueilla. Esimerkiksi Suomessa uhanalaisten lajien kuten haahkan ja lapasotkan talvehtimisolosuhteet ja muuttoreittien turvaaminen vaikuttavat merkittävästi niiden elinvoimaisuuteen. Tarkempi lintuihin kohdistuva vaikutusten arviointi ja lieventäminen on hyvä olla käsittelyssä viimeistään yksityiskohtaisten hankkeiden valmistelussa. Kannatamme varovaisuusperiaatteen mukaisesti arviointiraportissa esiin tuotua periaatetta, jonka mukaan merituulivoiman kehittämisessä tulee välttää kansainvälisesti tärkeitä lintualueita, eli IBA-alueita.

- Merialuesuunnitelmassa osoitetut laajat alueet uusiutuvan energian kuten tuulivoiman kehittämiseen tukevat hallittua kehitystä ilmastonmuutoksen haasteisiin vastaamiseksi. Suomen merialuesuunnittelusta vastaava koordinaatioryhmä toteaa tämän olevan myönteinen ja väistämätön kehitysnäkymä.

Lausunnon on valmistellut Suomen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä. Siihen kuuluvat ympäristöministeriö, Kymenlaakson, Uudenmaan, Varsinais-Suomen, Satakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin maakuntaliitot.

Yhteyshenkilö Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaattori Mari Pohja-Mykrä,
mari.pohja-mykra@varsinais-suomi.fi